

“Se me'n fot, si agrado o no”

Albert Serra serà l'estrella catalana a Venècia. A sota, la imatge gràfica del seu projecte josep losada

El que ha aconseguit Albert Serra (Banyoles, 1975) en deu anys és insòlit. El seu cinema figura en els repertoris més selectes d'autors imprescindibles del nou mil·lenni. El món de l'art, àvid en la detecció d'experimentadors desinhibits, també el té fitxat. Ara representarà Catalunya en la 56a Biennal de Venècia (del 9 de maig al 22 de novembre) amb la macroinstal·lació audiovisual *La singularitat*, que té Chus Martínez com a comissària i l'Institut Ramon Llull com a promotor. Una bogeria d'una bogeria: el fenomen de les noves tecnologies.

Què és el que l'ha estimulat a abordar l'impacte tecnològic en les nostres vides? La por, el pànic que ens provoca pensar cap a on ens porta tot això. No m'interessen les obvietats com la distracció o la insatisfacció permanent. *La singularitat* és un compendi d'imatges que ens suggereixen un incipient nou paradigma a recer de la irrupció de les noves tecnologies. El canvi que pot suposar l'omnipresència d'uns dispositius en els quals estem dipositant pràcticament tota la nostra espiritualitat, emocions... Fins ara, els dipositàvem en altres persones. Aquests aparells les substituiran definitivament? És la gran pregunta. El meu treball explora la pèrdua del cos com a element essencial en les relacions humanes. Tot comença en una mina d'Irlanda als anys trenta... Totalment inventat, perquè la tradició minera és a Gal·les, però això és igual. El tema és l'explotació del cos en totes les formes. Hi veurem una competició entre empreses mineres que

ahora muntan un prostíbul com a negoci complementari. I la història arriba fins a aquest últim estadi actual. La mentalitat oberta del món de l'art m'ha permès fer el que volia sense frens d'extravagància, ironia i inspiració, limitades en cinema. És un tipus de ficció extremadament artificiosa que havia aplicat una mica a *Els noms de Crist*, en algunes pel·lícules com a l'última, *Història de la meua mort*... Però volia anar més enllà i forçar més aquest estil que sempre és al llindar de l'inversemblant. La pel·lícula encara no està muntada i la biennal s'inaugura d'aquí a dues setmanes. “Quan s'acabarà?”, em demana tothom. S'acabarà el dia que s'inauguri. Per no saber, no sé ni quina duració tindrà, al voltant de sis o set hores. Per mi el muntatge és decisiu perquè és quan m'enfronto al misteri que hi ha en el que acabo de fer. Només hem pogut veure alguns minuts, però fa la sensació que l'atmosfera és particular. Vostè ha dit que vol que sigui opressiva, angoixant... Cinc pantalles que projectaran al mateix temps un excés d'imatges i diàlegs... sí, serà asfixiant, i molt. Per a una persona que es defineix apolítica, suposo que representar Catalunya a Venècia el deixa indiferent. Més que apolític, és que no m'interessa la política. És una cosa irrellevant sobre la qual tu, com a individu, no pots fer res. És una pèrdua de temps dedicar-hi cap esforç. Per tant, per mi és una qüestió secundària, fins i tot et diria que superficial. Ara bé, sempre dic que estimo els que m'estimen. I si m'han escollit a mi per anar a Venècia, doncs els corresponc. Estic content. És com quan em van demanar que donés suport a una llista política, i vaig dir que sí, que m'hi apuntessin. Sempre havia dit que no ho faria mai, però, és clar, és que tampoc m'ho havien demanat mai! Quina llista era? En tinc un record vague... Eren unes eleccions municipals, a Banyoles, i crec que era d'ERC. S'imagina com rebrà Venècia el seu treball? Se me'n fot completament. I tampoc tinc temps de pensar-hi, ara mateix. Em

passa com quan vaig anar a Kassel, que són projectes tan excessius i dificultosos que m'absorbeixen del tot. Per descomptat que no faré res per agradar més o menys al públic. És que hi ha algun artista seriós que es dediqui a modificar alguna cosa de la seva obra pensant que potser la veurà alguna persona més estúpida que també l'ha d'entendre? No m'he proposat mai fer coses més críptiques del compte. Però veu Venècia com una oportunitat per fer un nou

salt en la seva carrera? Jo veig el meu reconeixement a llarg termini. El pensament que hi ha en la meua obra és incompatible amb el reconeixement a curt termini. Grans idees han trobat sempre grans obstacles per obrir-se pas. I és ben bé allò que se sol dir: hi ha grans idees que millor que encara no els arribi el moment perquè són massa perilloses. Se sent més còmode i comprès en els cercles del món de l'art que en els del cinema? Des d'un punt de vista personal, més humà, el món del cinema és més interessant. Però des d'un punt de vista intel·lectual, indiscutiblement el món de l'art ho és moltíssim més. Em sento còmode en la bogeria de la gent del cinema. Però ja veus pel que dóna avui. El que s'entén per cinema és brossa integral. És el moment més decrepít de la història. Del cinema comercial, em refereixo. El cinema d'autor està perdent molta influència social i estètica. En canvi, l'art és més estimulant perquè accepta propostes més sofisticades i complexes. Com la seva pel·lícula de 101 hores de la Documenta de Kassel, 'Els tres porquets'. No se n'ha sabut res més... El problema és que tots els diàlegs són en alemany i era molt costós econòmicament fer els subtítols, encara que només fos en anglès. Crec que això ara ho solucionarem i que tindrà la difusió que es mereix. Aquí també. Estàvem en converses amb el Macba, no sé què acabarà passant amb tot l'enrenou que hi ha hagut, i la previsió era presentar-la l'any que ve. No tinc cap dubte que acabarà sent recordada com una gran obra. I després de Venècia, què? Més. Potser el més immediat serà la continuació conceptual del que vaig fer a Kassel amb l'imaginari alemany de la vella Europa, però ara a França i amb una figura capital de l'imaginari francès: Lluís XIV. Partiré dels escrits de Saint-Simon. En principi, començarem a rodar al juliol o al setembre. L'actor Jean-Pierre Léaud, que va treballar molt amb Truffaut i Godard, interpretarà els últims dies de la vida del monarca. Caram, per primera vegada confiarà en un actor professional, això sí que és una novetat. Em va convèncer quan em va dir: "No et preocupis, jo sóc un no professional actor." Aquest projecte ve de lluny i ha sofert algunes modificacions. Originàriament estava pensat perquè fos una performance al Centre Georges Pompidou, però per problemes de pressupost a última hora es va anul·lar. Ara ha agafat una forma diferent, no tan conceptual, més narrativa. D'entrada ho volíem rodar tot a França, però al final se'n farà una petita part aquí. Quan resolguem el finançament ho tindrem més clar. I tinc un altre projecte en perspectiva: el que jo dic que serà l'obra mestra. Expliqui'ns. Sintetitzarà tot el meu saber. Es dirà l'm an artist: una pel·lícula de ficció sobre l'art contemporani. Un artista jove anònim. El seu rol en l'art i en la societat. Tractarà del que ja et pots imaginar: autenticitat versus falsedat, èxit versus fracàs, diners versus pobresa, corrupció versus integritat, comercial versus marginal... Autobiogràfic? El gran misteri de tot el que faig. En les meves obres mai saps on acaba el caos real i on comença la representació. Què vols que et digui, si ni jo mateix sé si sóc una invenció. Justament ara que ho diu, suposo que no es perdrà el pavelló espanyol de la biennial, on diuen que es passejarà el fantasma de Dalí... No ho entenc gaire, que d'això se'n faci un pavelló. A més, em consta que els artistes que hi participen són antidalinians, o com a mínim hi tenen ben poc interès, en Dalí. Però, vaja, s'haurà de veure, ara mateix estic opinant per opinar. Jo sempre he sigut molt respectuós amb Dalí. L'admiro moltíssim. Ell, Duchamp i Warhol són els tres artistes, no et diré els millors, però sí els més significatius i influents. Entre d'altres qüestions, al pavelló espanyol s'abordarà Dalí com a personatge, que al cap i a la fi va ser una obra seva més. Vostè també n'és un, de personatge... Els expliques el mateix, al teu xicot, a la teua mare i al teu cap de la feina? Et comportes igual amb ells? Tens tres personatges a la vida, ho veus? En un artista, el personatge, si és que existeix, i el que és realment es fusionen. Tu ets més personatge que jo. Si l'artista té un personatge, el fa perquè li dóna la gana i no perquè els altres l'obliguin a fer-lo.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 20-04-2015 Pàgina 28

-El Punt Avui. Nacional 20-04-2015 Pàgina 28

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/843540-lse-men-fot-si-agrado-o-nor.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui